140463 - Bir Öğretmenin Öğrencilerine Öğüt Vermesine Rağmen, Öğrencilerin Bunlara Karşı İlgisiz Kalması

Soru

Bir öğretmen olarak öğrencilerime öğüt vermeme ve onları doğruya yönlendirmeme rağmen, öğrencilerin bunlara karşı ilgisiz kalması konusunda üzüntü duyuyorum. Onlara hadisleri, ahlâk eğitimini ve Peygamberimizin (s.a.v.) hayatını anlatıyorum; dersleri dinlediklerinde çok mutlu oluyorlar, fakat öğrendiklerini uygulamıyorlar. Örneğin, ayakta su içmemeleri gerektiğini biliyorlar ve hadisini de öğrenmiş olmalarına rağmen yine de ayakta su içiyorlar; sadece kendilerine hatırlattığımda davranışlarını değiştiriyorlar.

Ben onların imanlarını güçlendirmek ve öğrettiklerimi uygulamalarını sağlamak istiyorum, fakat ne yapmam gerektiğini bilmiyorum. Belki bazı hayati konuları ihmal etmişimdir; bu yüzden uygulamada zorluk çekiyorlar. Ayrıca bazı öğrencilerim devlet okullarından geliyor ve İslâmî ortam onlar için yeni.

Bu yaş grubundaki (10–12 yaş) çocuklara hangi konuları adım adım öğretmeye başlamalıyım ki Allah korkusunu kazansınlar ve Onun için çalışmayı sevsinler? Dinlerini onlara nasıl sevdirebilir ve güzelliklerini nasıl anlatabilirim?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:
Sorduğunuz bu soru, öğretmen olarak sorumluluğunuzun bilincinde olduğunuzun bir göstergesidir. Allah’tan sizin çalışmalarınızı bereketlendirmesini ve emeğinizin karşılığını en güzel şekilde vermesini dileriz.

Öğretmen, görevinde emanetçidir ve kendisine emanet edilen öğrencilerden sorumludur. Onlara

nasihat vermek, onları doğru yola yönlendirmek ve iyiliklerini gözetmek, öğretmenin vazifesidir. Abdullah b. Ömer (r.a.)'dan rivayetle Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Hepiniz birer çobansınız ve herkes kendi sürüsünden sorumludur."
(*Buhârî, 853; Muslim, 1829*)

Eğer tüm öğretmenler sizin gibi sorumluluk sahibi olursa, inşâallah sağlam bir nesil yetişir ve iyilik tohumları ekilmiş olur.

İkincisi:
Bir Müslüman eğitim, öğüt ve rehberlik yapmakla yükümlüdür; fakat sonuçlardan sorumlu değildir. Allah şöyle buyurur:

"Peygamberin görevi sadece tebliğdir." (*Maide, 99*)

Davetin başarısı, çokluk ve sayı ile ölçülmez. Nitekim İbn Abbas'tan (radıyallahu anhümâ) rivayet edildiğine göre Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Ümmetler bana arz olundu. Bir peygamber geçti, yanında küçük bir topluluk vardı; iki peygamber geçti, yanlarında birkaç kişi vardı; bir peygamber geçti ki yanında hiç kimse yoktu."

Buhârî (5378), Muslim (220).

Davet edilenlerin hemen uygulamaya geçmemesi, davetin başarısız olduğu veya gerilediği anlamına gelmez. Nice söz, nice nasihat ve öğüt vardır ki etkisini bir süre sonra gösterir.

Nitekim Nebî (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"**Gece ve gündüzün ulaştığı her yere bu tebliğ ulaşacak, ister kerpiçten yapılsın isterse deve kılından. Allah her eve İslâm'ı hâkim kılacaktır. Bu da ya Allah'ın aziz kıldığı İslam'ın kabul edilmesi veya Allah'ın hor gördüğü küfrün boyun eğmesi ile gerçekleşecektir.**."

Ahmed (28/155) Elbânî, *es-Silsiletu's-Sahîha*'da (3) hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu yayılışı hayatında görmemiştir.

Dolayısıyla davetin başarısı için, insanın sonuçlarını mutlaka hemen görmesi şart değildir.

Öğretmenin öğrencilerine nasihat ve yönlendirme hususunda takip etmesini tavsiye ettiğimiz yol ise şöyledir:

1. Okul ile ev arasında mutlaka iletişim olmalıdır. Eğer okul inşa ederken ev yıkıyor, ya da ev inşa ederken okul yıkıyorsa, istenen netice elde edilemez. Bu sebeple velilerle iletişim kurulmalıdır. Meselâ öğretmen namaza devamı teşvik ediyorsa, aile de çocukları takip etmeli ve namaz vakitlerini hatırlatmalıdır.

Öğretmenin izlemesi gereken yol:

1. **Ev ve okul iletişimi:**

Okulda verilen eğitimin, evde de desteklenmesi gerekir. Örneğin namazın önemi öğretildiyse, velilerin çocukları namaz vakitlerinde hatırlatması gerekir.

Yemek adabı, besmele ile başlama, sağ el ile yeme gibi konular da evde takip edilmeli.

2. **İmanî eğitim:**

Çocuğun kalbinde Allah korkusunu ve iman bilincini güçlendirmek öncelikli olmalıdır.

3. **Hikâye ve örneklerle eğitim:**

Peygamberleri, sahabeleri ve salihleri anlatmak, çocukların onları örnek almasını sağlar.

4. **Eğitimde örnek olma:**

Bay ve bayan öğretmenin öğrencilerin karşısında doğruluk, güvenilirlik, güzel konuşma ve güzel ahlâk ile görünmesi, onların nefisleri üzerinde en büyük olumlu etkiye sahiptir. Zira bir öğretmen öğrencisini doğruluğa ve sözünde durmaya teşvik ederken, kendisi konuşmasında yalan söylüyor ya da söz verip yerine getirmiyorsa; öğrenci bunu nasıl kabul edebilir?!

5. **Uygulamalı eğitim:**

Öğrencilerin önünde namaz kılmak, onların yanında abdest almak; bu ibadetleri şekilleriyle birlikte zihinlerine yerleştirir ve kalıcı hâle getirir.

Öğretmenin öğrencilerin gönüllerine yerleştirmeye başlayacağı ilk esaslar ise şunlardır:

1. **İmanın rükünleri:**
   Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhiret gününe ve kadere — hayrı ve şerriyle — iman. Bu konular onların seviyesine uygun şekilde, örnekler verilerek ve tekrar edilerek anlatılmalıdır.
2. **En önemli ibadetlerle ilgili hükümler:**
   Namaz başta olmak üzere, abdest; ayrıca taharet adabı ve temizliğe teşvik.
3. **Genel adap:**
   Güzel söz söylemek ve kötü sözlerden kaçınmak; anne-babayı sevmek; büyüklere saygı göstermek; arkadaşa iyilik etmek ve benzeri ahlâkî davranışlar.
4. **Kötü davranışlardan sakındırmak:**
   Sövme, hakaret, yalan, başkalarına saldırı ve benzeri kötü fiillerden uzak durmayı öğretmek.

Bir eğitimcide bulunması gereken en önemli vasıflar ise: sabır, süreklilik (takip) ve ümitsizliğe kapılmamaktır.

Allah'tan niyaz ederiz ki sana yardım etsin, seni muvaffak kılsın ve gayretin ile emeğinin karşılığını en güzel şekilde versin.

Allah en doğrusunu bilir.